

תהליך הסמכה לכוכב בטיחות

תוכנית כוכבי הבטיחות מטעם התאחדות הקבלנים בוני הארץ, מהווה כריטיס כניסה עבור חברות בנייה ותשתיות לליגה עליונה של חברות אשר הבטיחות והמצוינות שזורות בכל פעולה ומשימה שלהן.

תקן כוכבי הבטיחות מחולל שינוי עמוק בתפישת הבטיחות של כל מי שקשור לתעשיית הבנייה והפיתוח. החל מחברות הבנייה שמשפיעות על קבלני המשנה וכלה ברגולטור ובמפקח על הבנייה.

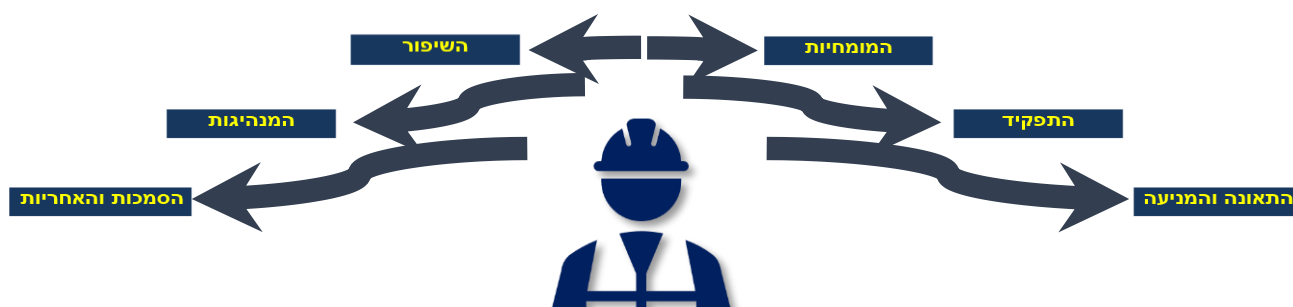
תקן כוכבי הבטיחות מדורג על ידי חמישה כוכבים, מבוססים אחד על גבי השני (כוכב שני יינתן רק אחרי הסמכה לכוכב ראשון וכך הלאה), מתוך תפישה של ארגון בשיפור מתמיד:

ספ'	מספר כוכבי בטיחות	התנאים להכרה
1	★	<ul style="list-style-type: none"> החברה מקיימת מערכת של "ניהול התחלות", על פי מתווה התאחדות הקבלנים. החברה מקיימת מערכת לבקרה על פיקוח עצמי של ביצועי בטיחות, לפי רשימת מבדק אחודה המונפקת על ידי התאחדות הקבלנים, בהיקף של מבדק אחד לחודש לפחות.
2	★★	<ul style="list-style-type: none"> כוכב אחד + קיום 2 תחקירי "כמעט ונפגע" לפחות בחודש, על פי מתווה התאחדות הקבלנים. שיתוף חברות אחרות בלקחים (ללא כל פרטים מזהים) באמצעות אתר האינטרנט של התאחדות הקבלנים.
3	★★★	<ul style="list-style-type: none"> שני כוכבים + קיום טכנולוגיה לבקרת ביצועי בטיחות, לבקרת כניסה ולניטור של עובדים. שימוש בלוח שליטה דיגיטלי על ידי ההנהלה הכללית של חבר הבניה.
4	★★★★	שלושה כוכבים + שימוש בחידושים טכניים / טכנולוגיים / הנדסיים, בתחומים אלה: <ul style="list-style-type: none"> שיטות עבודה בטוחות; מיגון אישי.
5	★★★★★	<ul style="list-style-type: none"> ארבעה כוכבים + הסמכה לתקן ניהול בטיחות ת"י 45001 (הסמכה בפועל או בתהליך מתועד של הסמכה). עמידה במדד מיצ"ב – מדד יחסי צווי בטיחות בשנה.

תוכנית כוכבי הבטיחות מספקת לחברות הבנייה כלי ניהול מעשיים אשר מביאים את החברה למצוינות דרך המיקוד בבטיחות וכל זאת תוך הגשמת חזון:

בטיחות תביא לתרבות של אפס כשלים בתכנון ובביצוע

לב החזון ומתוקף כך תקן כוכבי הבטיחות אשר משמש לו כמסגרת, הוא שינוי תפישתי עמוק ורחב בכל ההיבטים הקשורים לניהול בטיחות בתחום הבנייה והתשתיות. עמודי התווך של שינוי התפישה הם:

תהליך הקניית כוכב הבטיחות הראשון מהווה את קפיצת המדרגה העיקרית עבור חברות אשר מתחברות לחזון אפס הכשלים בתכנון ובביצוע.

הטמעת תפישות העולם וכלי הניהול עוברת דרך הצעדים הבאים:

דרך הקניית כוכב הבטיחות הראשון מהפכנית ובנויה כך שחברת הבנייה (או התשתית) תכין ותבדוק את עצמה לקראת כוכב הבטיחות, באמצעות הכלים שהתוכנית מספקת ותהליך ההטמעה באתר הבוחן בליווי מנחי וחונכי התוכנית.

אתר הבוחן

תהליך ההכשרה כולו מבוצע במיקוד על "אתר בוחן", אתר לבחירת מנהלי החברה, בו בסופו של התהליך יבוצע מבדק ההסמכה לכוכב הבטיחות הראשון. את אתר הבוחן כדאי להגדיר עוד לפני סדנת האוריינטציה המתוארת בהמשך וניתן להתייעץ עם חברי צומת.

השתתפות בשלבי ההכשרה

- אנשי הביצוע באתר הבוחן הנבחר – מנהל עבודה, מנהל פרויקט ועוזר בטיחות משמשים כציר ההטמעה הראשונית והשתתפותם חובה בכל המפגשים והחונכויות!
- יחד איתם השתתפות חברי הנהלה בכירה ברוב השלבים קריטית ומהווה תנאי לפעילות. רצוי שמנכ"ל החברה יהיה מעורב ובכל מקרה לא פחות מסמנכ"ל.
- כל בעל תפקיד נוסף, מרמת השטח ועד רמת הנהלה, יהיה חשוב בשלושת הסדנאות הראשונות. לשיקול החברה שילוב אנשי משאבי אנוש ובקרת איכות.

תהליך הקניית כוכב הבטיחות הראשון כולל:

- מפגש התנעה עם הנהלת החברה הבכירה.
- שלוש סדנאות בנות ארבע שעות: אוריינטציה, הדרכה ויישום.
- שני מפגשי חניכה של חצי יום כל אחד, באתר הבוחן, עם אנשי הביצוע ועם נציגים מהנהלת החברה הבכירה.
- תהליך הכשרה עצמית על ידי אנשי החברה באמצעות כלי התוכנית המסופקים.
- מבדק הסמכה על ידי מובילי התוכנית בהתאחדות הקבלנים וצומת, באתר הבוחן ובסופו – חתימה על אמנת תוכנית כוכב הבטיחות על ידי מנכ"ל החברה
- טקס הענקת כוכב בטיחות ראשון

מיקום שלבי ההכשרה

- שלושת הסדנאות (אוריינטציה, הדרכה, יישום) מבוצעות במתקן נח באחריות החברה, עם אפשרות הקרנה ממחשב והשמעת סאונד.
- החונכויות ומבדק ההסמכה מבוצעות באתר הבוחן הנבחר.

פירוט שלבי הקניית כוכב בטיחות ראשון

מפגש התנעה עם הנהלת החברה

משתתפים: מנכ"ל ואנשי מפתח בתחום הביצוע והבטיחות בארגון

סדנת אוריינטציה

- משתתפים:
- הנהלת חברה בכירה, לרבות ובמיוחד מנכ"ל
 - מאתר הבוחן הנבחר - מנהל עבודה, מנהל פרויקט, עוזר בטיחות
 - לבחירת החברה - מנהלי עבודה נוספים, עוזרי וממוני בטיחות, מהנדסי חברה ודמויות מפתח נוספות המשפיעות על מצוינות בחברה כמו משאבי אנוש ובקרת איכות
 - תוכן הסדנא: הסבר על תוכנית כוכבי הבטיחות
 - התמודדות עם שינוי, דרך מבט על ניסיון עולמות אחרים (תעופה ורפואה למשל), בהם בוצע שינוי עמוק שהוביל לרמת בטיחות גבוהה
 - מנהיגות בשינוי, בסביבה מתנגדת
 - תרבות התחקיר כמנוף עיקרי לשיפור מתמיד, דרך סיפור אישי של מוביל תקיפת הכור העירקי – מבצע "אופרה"
 - מבוא למעבר מעולם ישן לעולם חדש באמצעות **אשכול ערכי התוכנית בתחומי האדם, המנהיג והמנהל** והצצה על אופן היישום המלא שלהם באתרי החברה – כפי שיבוצע במפגשים הבאים.

סדנת הדרכה

- משתתפים:
- חובה – מנהלי הביצוע באתר הבוחן אשר השתתפו בסדנת האוריינטציה
 - מנכ"ל או לפחות נציגי הנהלה בכירה
 - רצוי שכל משתתפי סדנת האוריינטציה
 - תוכן הסדנא: הצגה נוספת של המעבר מעולם ישן לעולם חדש.
 - הסבר מפורט ותרגול של השימוש ב**צ'קליסט ח"י**, כלי העבודה שמוביל את תהליך ההכשרה וההסמכה לכוכב הבטיחות הראשון וכולל את אשכולות 18 ערכי התוכנית, מוסברים ואיתם הנחייה ברמת צ'קליסט לאופן היישום המפורט - הן ברמת ההנהלה והן ברמת הביצוע בשטח.
 - רשימת תיוג זו תלווה את החברה במשך כל תהליך הקניית כוכב הבטיחות הראשון, הן בהדרכות, הן בחונכות ובעיקר בתהליך ההכשרה העצמית שתקיים החברה לפני המבדק הסופי.
 - מתוך רשימת 18 הערכים נבחרו לסדנא זו ערכים אשר הדיון סביבם מביא לתובנות מספיקות כדי להתחיל ליישם בשטח באופן מיידי.

סדנת יישום

- משתתפים:
- חובה - אנשי הביצוע באתר הבוחן ונציגי הנהלה בכירים
 - רצוי שכל מי שהשתתף בשתי הסדנאות הראשונות
 - תוכן הסדנא: המשך עבודה עם צ'קליסט ח"י, מתוכו נבחרו ערכים אשר סימולציה ועבודה בצוותים יישמו כבסיס מוצק ליישום בשטח ועיקרם דינמיקה בין שכבות הניהול השונות לעצמן ולפועל הפשוט.
 - ערך "המוכנות תחילה" נדון ומתורגל הן ברמת התפישה והן באופן היישום
 - משימות זה"ב (זיהוי הערכה ובקרה), תדריכי תחילת יום, תדריכים למשימה
 - הסבר מעמיק על כלי "התצפית המחזקת" ותרגול שלו.
 - מדובר על כלי ההתערבות למניעת מצב מסוכן או התנהגות לא בטוחה, אשר נעשית בדרך שלא תגביר את הסכנה ונושאת אופי של הושטת יד והגשת עזרה לעובד במטרה להפוך התנהגויות לא בטוחות, להתנהגויות בטוחות ומועילות, מתוך שותפות לדרך ומתוך בחירה.
 - הכנה ותיאום ציפיות לקראת החונכויות

חניכה ראשונה

- משתתפים
- מנהל עבודה
 - מנהל פרויקט
 - עוזר בטיחות
 - רצוי נציגי הנהלה בכירה
 - מטרה: ליווי מנהל העבודה באתר הבוחן תוך דגש על יישום ניהול ההתחלות והפיקוח העצמי

חניכה שנייה

- משתתפים מנהל עבודה, מנהל פרויקט ועוזר בטיחות
- נציג הנהלה בכירה (חובה במפגש זה)
- מטרה תירגול מיבדק הסמכה והצבעה על פערים אותם יש לסגור עד המיבדק. נציג הנהלה הבכירה מנהל את המפגש, באמצעות צ'קליסט ח"י, באופן דומה למיבדק ההסמכה.

הכשרה עצמית

- הנהלת החברה תוביל תהליך הטמעה של כל ערכי תוכנית כוכבי הבטיחות, באמצעות רשימת התיוג להטמעת התוכנית (צ'קליסט ח"י) אשר הוצגה, הוסברה ותורגלה בכל השלבים הקודמים.
- הנהלת החברה תכין את אתר הבוחן למבדק תוך יישום התוכנית בכל אתרי החברה ותכריז כאשר היא מוכנה למבדק הסמכה.
- חברי צומת ואנשי התאחדות הקבלנים יעמדו לרשות החברה בכל התייעצות נדרשת לגבי אופן ההטמעה אותו בוחרת החברה, בהתאם לעיסוקה, גודלה ואופן ניהולה.

מבדק הסמכה

- אנשי מטה הבטיחות בהתאחדות הקבלנים בוני הארץ, באמצעות אנשי "צומת", יבצעו מבדק להטמעת ויישום ערכי התוכנית באתר הבוחן ויכריזו בהתאם על זכאות החברה לכוכב בטיחות ראשון.
- את המבדק מוביל מנכ"ל החברה בהשתתפות הנהלת הביצוע באתר הבוחן אשר השתתפו בכל שלבי התוכנית.